

4. Slachtoffer in West-Indië

Pieter (Piet) Kostelijk

27 augustus 1920, Zuid-Scharwoude

† 22 juli 1942, Curaçao

Naar zee

Het ligt niet meteen voor de hand dat iemand geboren in Zuid-Scharwoude, middenin een tuinbouwgebied, graag naar zee zou willen. Toch heeft Piet Kostelijk die drang naar de zee heel sterk en daarmee lijkt hij erg op zijn vader, Jan Kostelijk. Bij zijn vader was het er nooit van gekomen, omdat hij de kans niet had gekregen. Vader Jan heeft nu een brandstoffenhandel, daar kan Piet ook wel terecht, maar dat trekt hem niet. Na de lagere school is hij eerst slagersknecht. Hij helpt wel eens in de brandstoffenhandel van zijn vader, maar meldt zich dan aan bij de marine. Vader begrijpt die keus maar al te goed en wil hem niet tegenhouden.

Door de oorlog naar West-Indië

Piet wordt matroos 2^e klasse en gaat varen op de Hr. Ms. Van Kinsbergen, een artillerie-instructieschip. Door het uitbreken van de oorlog op 1 september 1939 (Duitsland valt Polen binnen) kan het schip op de Noordzee niet meer goed gebruikt worden.

De Noordzee is oorlogsgebied, omdat Engeland en Frankrijk op 3 september Duitsland de oorlog verklaren, terwijl Nederland (nog) neutraal is. Daarom wordt besloten het schip naar West-Indië te sturen waar het eind oktober 1939 aankomt.

De Hr. Ms. Van Kinsbergen is na mei 1940 ingezet in de Caribische wateren en begeleidt onder andere konvoeien. Onduidelijk is of Piet dan steeds op het schip meevaart.

Rampbericht via het "Roode Kruis"

Contacten met thuis zijn door de oorlog niet of nauwelijks mogelijk. De organisatie die nog wel berichten over de hele wereld kan sturen is het "Internationale Roode Kruis". Die berichten komen via het "Nederlandsche Roode Kruis" dan weer bij de gemeenten aan. Maar de inhoud van dergelijke berichten is zelden positief voor de geadresseerden, want het gaat meestal over vermissing en overlijden.

In Langedijk komen op deze manier verscheidene berichten binnen met altijd het verzoek de familie op de hoogte te brengen. Burgemeester Schelhaas heeft de gewoonte zo'n bericht persoonlijk bij de familie te brengen. De mensen weten dan ook, dat als de burgemeester in aantocht is en hij belt ergens aan: "*dut is niet best*".

In september 1942 krijgt de burgemeester zo'n rampbericht met het verzoek om "*Uwe bemiddeling te willen verleen om dezen brief op passende wijze aan den geadresseerde te doen uitreiken.*"

De geadresseerde is J. Kostelijk en het bericht betreft het overlijden van P. Kostelijk, Matroos der Koninklijke Marine. Burgemeester Schelhaas gaat weer op pad om het droeve nieuws over te brengen.

De ouders van Piet, die hun zoon sinds oktober 1939 niet meer hebben gezien, zijn geheel van slag door dit bericht. Daar komt nog bij dat ze geen begrafenis hebben meegemaakt, zijn graf niet kunnen bezoeken door de oorlog en niets weten over de oorzaak van zijn overlijden. Met name moeder Anne Glas is heel lang in de rouw. Piets graf is te vinden op de Militaire Begraafplaats te Willemstad.

Piet is de enige Langedijker die in West-Indië sneuvelt.

Piet Kostelijk staat trots in zijn matrozenpak

